

ning ved denne Sags Afgjørelse, ville være ene om at have Rosen for den udstrakte Haand, som de vilde række." Det er dog billigt. — Naar jeg i det forrige Foredrag, jeg holdt, har omtalt, at et stadigt mere og mere lunkent Tilsyn med Fæstelovgivningen havde gjort det muligt for uventlige Godsbesiddere, der vare komne i Besiddelse af Godserne under de ulykkelige Aar i Begyndelsen af dette Aarhundrede, bestandig at forværre Fæsternes Stilling, og naar mange Rettigheder ere komne i Godsbesiddernes Haand, som de ikke tidligere havde havt, maatte man, jo større altsaa Retten var paa deres Side, samt jo mere man havde svækket Retten paa den modsatte Side, vente, at de, der havde faaet den større Ret, maatte være den, der frivillig gæve den tilbage. Man kunde ikke gjøre Noget for dem paa den modsatte Side, uden at hine virkelig viste den Høimodighed, som de ifølge deres Stilling i Staten bør vise, og det er det, jeg haaber nu skal skee. Det er virkelig mit Haab, da Taleren er om 11,000 Familiers Vedbliven ved de Eienomme, de have havt fra Slægt til Slægt, at det vil gaae op for dem, der ere i den Stilling, at de kunne betrygge dem, at de ogsaa høimodig vilde bidrage deres dertil. Jeg vil haabe, at der kommer en Tilstand i Landet, hvorved det mere og mere gaaer op for dem, at de vilde gavne deres Fædreland ved at vise Høimodighed paa en saadan Maade og ved at ordne Fæsteforholdet saaledes, at det virkelig skeer til vor frie Udvikling. — Inden jeg slutter, skylder jeg et Par Ord til det ærede Medlem for Aarhuns Amts 1ste Valgkreds (Winther) med Hensyn til en Ytring, som jeg brugte i mit forrige Foredrag, nemlig den, at Enkelte, der havde faaet deres Fæstegaarde paa særdeles billige Billaar, derefter havde solgt en Deel af Jordtilliggendet for accurat den samme Pris, som de havde givet for Gaarden. Det er Fæstere, som have fremført dette for mig; men jeg beklager, at noget Saadant er skeet, fordi det unegtelig maa friste til at skruе Priserne op; naar det imidlertid er kommet fra Fæsternes

Side, kan man forstaae det. Det ærede Medlem fremførte dog ikke mine Ytringer ganske rigtigt, thi jeg sagde: „for omtrent den samme Betaling, som de havde givet for den“; havde jeg ikke sagt det, kunde hans Ytring have sin Betydning, men nu har den det ikke. — En anden Ytring, som det ærede Medlem kom med, indeholdt en Bebrejdelse, fordi jeg havde sagt, at Forslaget havde sin svage Side ved at være fremkommet nu. Sagen er jo at skaffe disse 11,000 Familier billige Billaar, og hvis det kunde opnaaes ved den ærede Talers Forslag, skulde jeg gjerne tage mine Ord tilbage; hvis det skeer, vil jeg gjøre det.

Sall: Jeg skal blot endnu yttre et Par Ord, nærmest med Hensyn til, hvad der sidst fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Han tager høilig feil, dersom han troer, at jeg vilde have brudt mig om, at han havde udtalt sig i sit første Foredrag saaledes, som han nu har sagt, at han har gjort. Om han var kommen med nok saa stærke Invectiver imod den Regjering, for hvilken jeg ikke stod i Spidsen, som han antydede, men hvoraf jeg kun var Medlem, om han havde slaaet endnu stærkere i Bordet, end han gjorde, og om han nok saa meget var bleven secunderet af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle), vilde det dog aldrig være faldet mig ind at give et eneste Ord til Svar derpaa. Det var slet ikke det, der foranledigede mine Bemærkninger, men det var den ligefremme, bestemte, historiske Urigtighed eller Usandhed, som blev debiteret af den ærede Rigsdagsmand i hans første Foredrag, og som han nu synes at ville gaae reent fra. Den er imidlertid allerede nu trykt i Rigsdagstidenden, hvoraf jeg blot skal oplæse een Sætning som vil være fuldkommen tilstrækkelig, og som findes i Begyndelsen af Foredraget: „Det var ikke Godseterne, som modsatte sig det, men den daværende Regjering, og det er denne, der skal bære Skylden for, at Fæstefagen endnu ikke er løst.“ Det er dette, der er i